

Stockholm - Gotland

Verksamhetsberättelse 2025

Innehållsförteckning

SENIORFESTIVALEN

Föreningen deltog på Seniorfestivalen, arrangerad av Stockholmsmässan.

UNITY EXPO

Föreningen deltog med ett eget utställningsbord/monter

JÄRVAVECKAN

FSDB besökte Järvaveckan med en trupp från styrelsen.

FÖRORD	04
ORGANISATION	07
MEDLEMSKAP	07
Medlemsavgift	07
Medlemsantal	07
MEDLEMSKAPSINFLYTANDE	08
Årsmöte	08
Medlemsmöte	08
FSDB:s förbundsmöte	08
Dialogträff med FSDB	09
Ordförandemöten	10
Medlemsenkäten	10
Medlemskap	10
LOKAL, KANSLI OCH ADMINISTRATION	11
Fortbildning	11
Organisationsutveckling	11
INTERNT ARBETE	14
Styrelse och arbetsutskott	14
Ansvarsområden	14
Samverkan	15
ARBETSGRUPPER	17
Aktivitetsgruppen	17
Intressepolitiska gruppen	17
Information / Kommunikation	18
FÖRENINGSVERKSAMHET	21
Verksamhet	21
Café Katarina	21
Hälsa och friskvård	22
Sommarvecka i Dalarna	22
Stödverksamhet	22
Uppsökande verksamhet	23
Barn, ungdomar och familjer	23
Igelkotten	24
Mullvaden	24

SOMMARVECKA I DALARNA

Föreningen arrangerade en aktiveringsvecka den 22-27 juni.

VANDRING

Föreningen hade en vandring i Svindersvik den 9 juli.

LUCIA

Föreningen hade en kombination av lucia och julbord.

PÅVERKANSARBETE	25
Tillgänglighet	25
Valet 2026	26
LSS/ SoL	26
Tolktjänsten	27
Färdtjänst	30
Arbetsmarknad	31

IKT - INFORMATION, KOMMUNIKATION OCH TEKNIK / HÖRSELVÅRD	34
KommSyn / Hjälpmedel Stockholm	34
Hörselrehabiliteringen / Barnhörselhabiliteringen	34
Barnhörselhabiliteringen	35
Hörselrehabiliteringen	35
Syncentralen	35
Dövpsykiatriska programmet	36
Dövblindteamet / Dövteamet	37
Äldre frågor	38
Intressepolitisk samverksansgrupp med SRF	39
Kanslisamverkan med SDF och HRF	40
Funktionsrätt Stockholms län	40
Funktionsrätt Stockholms stad	41

INFORMATIONSBETEN / UTBILDNINGAR	44
Mässor / arrangemang	44
Seniorfestivalen	44
Unity Expo	45
Järvaveckan	46
Insiktsutbildningar	46

SLUTORD	47
----------------------	-----------

Förord

**“The only thing worse than being blind is have sight but no vision”
- Helen Keller**

Med de orden inleder vi 2025 års berättelse med den uppenbara frågan; hur sammanfattar man ett helt verksamhetsår på ett sätt som både speglar bredden i arbetet och dess faktiska betydelse? Vad är viktigast att lyfta fram i den berättelse vi som förening vill förmedla?

Svaret finner ni här efter.

I FSDB Stockholm Gotlands verksamhetsberättelse för 2025 tecknar vi bilden av ett år präglad av engagemang, ansvar och fortsatt utveckling. Genom styrelsens, kansliets och medlemmarnas gemensamma insatser har föreningen bedrivit ett aktivt arbete inom intressepolitik, representation, medlemsstöd och social gemenskap.

Berättelsen vill också väcka nyfikenhet och lust att delta och förmedla en ärlig känsla av samhörighet. För beslutsfattare, bidragsgivare och andra som stöttar oss är detta en inblick i varför deras stöd – praktiskt såväl som ekonomiskt – är avgörande för FSDB Stockholm Gotlands fortsatta arbete och existens.

Under året har vi skapat möjligheter till delaktighet genom tillgängliga aktiviteter och mötesformer samtidigt som vi arbetat för att personer med dövblindhet ska kunna ta del av samhällsliv, kultur och

information på jämlika villkor. Parallellt har ett omfattande påverkansarbete bedrivits gentemot kommuner, Region Stockholm och andra aktörer kring frågor som tolktjänst, färdtjänst, ledsagning, teckenspråkig hemtjänst och andra samhällsstöd av avgörande betydelse.

2025 har också, liksom tidigare år, rymt tydliga utmaningar. Medlemmars erfarenheter av bristande tillgänglighet, otillräckliga stödinsatser och ojämlik tillämpning av regelverk har fortsatt att visa behovet av ett starkt och samlat intressepolitiskt arbete. Dessa erfarenheter har varit vägledande i dialogen med beslutsfattare, tjänstepersoner och civilsamhällets organisationer.

Verksamhetsberättelsen visar hur FSDB Stockholm Gotland genom samverkan, representation i råd och nätverk samt riktade aktiviteter fortsatt att stärka personer med dövblindhets rättigheter, delaktighet och livsvillkor. Den speglar också vår långsiktiga ambition: ett mer tillgängligt och inkluderande samhälle där personer med dövblindhet har reella möjligheter att påverka sin vardag och sin framtid – på samma självklara villkor som alla andra.

Så läs vår berättelse och finn mellan raderna både idogt arbete, uthållig envishet och mäkta stolthet.

Vi möts igen vid slutordet!

- Alex Boije, ordförande

Organisation

Föreningens grunder vilar på tre områden:

- Föreningsverksamhet
- Intressepolitiskt arbete
- Lokal/Kansli/Administration

Medlemskap

Medlemsavgift

Medlemsavgiften är 150 kr per år både för röstberättigade medlemmar och stödjande medlemmar. Medlemsavgiften fastställs av förbundets kongress.

För röstberättigade medlemmar upp till 30 år går 100 kr till DövBlind Barn och Ungdom, DBU, och 50 kr går till den regionala föreningen. Fördelningen för övriga medlemmar är 50 kr till förbundet och 100 kr till den regionala föreningen.

Medlemsantal

År	2025	2024
Antal	265	270

Medlemsinflytande

Årsmöte

Årsmötet genomfördes 5 april på Matborgen i Enskede med totalt 27 röstberättigade medlemmar närvarade.

Årsmötet beslutade bland annat om nya stadgar baserat på nya normalstadgar som beslutades på förbundets kongress 2024.

Peter Falkegård och Rolf Eriksson avtackades för sina mångåriga insatser i styrelsen.

Medlemsmöten

Under året har föreningen haft två medlemsmöten, den 18 februari och 14 oktober.

På medlemsmötena får medlemmarna fortlöpande och aktuell information om arbetet i styrelsen och i arbetsgrupperna. Medlemmarna har då möjlighet att påverka och besluta i viktigare frågor.

FSDB:s förbundsmöte

FSDB:s förbundsmöte 2025 hölls den 9–11 maj på Almåsa Havshotell.

Verksamhetsberättelsen och årsredovisningen för 2024 presenterades och godkändes. Ansvarsfrihet för styrelsen beviljades enhälligt.

Rapport om bifallna motioner från kongressen 2024 lämnades och viktiga diskussioner fördes kring förbundets namn och logotyp med remiss till medlemsorganisationerna under hösten 2025.

FSDB:s policy för respekt, trygghet och likabehandling, antogs av förbundsmötet. Policyn gäller för förbundet, regionala föreningar och medlemmar.

Under mötet redogjorde de regionala föreningarna för sina erfarenheter och utmaningar inom tolktjänsten och tillgänglighet.

De regionala föreningarna spelar en avgörande roll i FSDB:s arbete, genom att direkt stödja medlemmar, samla in erfarenheter och sprida kunskap om dövblindas behov lokalt. Genom deras insatser stärks förbundets påverkan nationellt och ger konkret underlag för politiskt arbete, tolktjänstfrågor och tillgänglighetsfrågor.

Föreningen lyfte särskilt fram vikten av att säkerställa kommunikativa vägar mellan dövblinda, chaufförer, färdtjänstpersonal och Resegarantin. Detta arbete påbörjades 2025 och kommer intensifieras 2026.

Deltagandet i mötet gav möjlighet att utbyta erfarenheter, diskutera tolktjänsten och tillgänglighet samt bidra till gemensamma strategier för förbundet, med fokus på trygghet, delaktighet och rättigheter för personer med dövblindhet.

Dialogträff med FSDB

FSDB:s förbundsmöte 2025 hölls den 9–11 maj på Almåsa Havshotell.

FSDB genomförde föreningskurs för deltagarna samt grupparbeten under fredagen och söndagen. SOL och Tolktjänsten var huvudteman under lördagen.

Ola Linder, jurist, och anlitas av NKADB deltog och pratade om den nya socialtjänstlagen. Det kom en ny lag den 1 juli 2025, Socialtjänstlagen. Ola gick igenom lagen rent generellt. Den största skillnaden är att det nu är mer fokus på förebyggande arbete.

Helene Engh från Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor, NKADB, informerade om deras uppdrag kring Tolktjänsten. Regeringen har gett Myndigheten för delaktighet (MFD) i uppdrag att inrätta en nationell funktion för tolktjänst. NKADB har i sin tur fått i uppdrag av MFD att kartlägga hur tillämpning av dövblindtolkning i regionerna ser ut avseende vardagstolkning. Kartläggningen kommer även att belysa ledsagning i samband med tolkuppsdrag. I uppdraget ingår att ge förslag på åtgärder som syftar till att bidra till en likvärdig, användarvänlig och uppföljningsbar tillämpning av

dövblindtolkning.

Ordförandemöten

Under året har förbundet även genomfört digitala ordförandemöten för alla regionala föreningar där man diskuterat aktuella frågor.

Medlemsenkäten

Föreningen skickar ut en enkät varje år där medlemmar kan svara på frågor om verksamheten, intressepolitiska prioriteringar, föreningens lokal och även lämna kommentarer. Det var högre svarsfrekvens detta år vilket gläder oss. Det var positiva svar som föreningen fick och ger en bra inblick hur vi kan fortsätta och utveckla verksamheten och det intressepolitiska arbetet.

Medlemskap

Föreningen är medlemmar hos Fremia, ABF Stockholms län, ABF Stockholm, Funktionsrätt Stockholms län, Funktionsrätt Stockholm Stad, Svenska Dövidrottsförbundet samt Riksteatern.

Lokal, kansli och administration

Föreningen har sin verksamhetslokal samt kansli på Gotlandsgatan 46 i Stockholm. Hyresvärd är Stiftelsen Bostäder och Lokaler för Synskadade.

Personal under året har varit:

Ingela Jacobsson, kanslichef på 100 %

Marie Granat, administratör på 50 %

Rose-Marie Göransson, verksamhetsvärd på 50 %.

Föreningen köpte städtjänster av Baskompassen som är ett arbetsintegrerat socialt företag som erbjuder olika tjänster på teckenspråk.

Föreningen köpte ekonomitjänster av Sveriges Dövas Riksförbund, SDR. I deras uppdrag ingick bokföring, utbetalningar, redovisning och upprättande av årsredovisning. Pontus Degsell är anställd på SDR och är den som sköter föreningens ekonomi.

Lönehanteringen har skötts externt av Redovision AB.

Dessutom anlät föreningen auktoriserad revision genom Johan Engdal från Sonora Revision AB.

Fortbildning

Under året har föreningen deltagit i ABF Stockholms stora projekt "Kunskap för framtidens civilsamhälle" där medlemsföreningars anställda erbjudits kostnadsfri fortbildning inom flera olika områden.

Alla anställda har deltagit på fortbildning inom områden Verksamhetsutveckling, GDPR och AI. Kanslichef har även deltagit på fortbildning inom Projektutveckling.

Organisationsutveckling

Ett av det viktigaste beslut som föreningen tagit under 2025 togs redan vid första ordinarie styrelsemötet - att föreningen behövde

göra en översyn av hur vi som organisation skulle arbeta för synas mer, påverka kraftfullare och få ett ännu mer tillgängligt samhälle i framtiden.

Bakgrunden är pga den oro vi känt för hur vi legitimerar det stöd vi får från medlemmar, från kommun och region samt andra bidragsgivare.

Efter lång process och många idéer, tankar och beslut så fick vi fram en plan som innefattar följande:

- Tydliggöra fokusområden som präglar FSDB Stockholm Gotland och se till att dessa ges resurser.
- Utgå från dessa områden i vårt arbete för påverka, förstärka och säkerställa ett tillgängligt samhället för oss dövblinda.

Samt den främsta delen till förändring -

- Skapa en ny struktur för arbetsorganisationen vi har inom vårt kansli och tillföra de förstärkningar styrelsen som föreningen bedömer som nödvändiga.

Detta arbete och beslut vi inlett är bara en början som förutsätter en fortsättning under 2026.

Internt arbete

Styrelse och arbetsutskott

Styrelsen efter årsmötet bestod av:

Ordförande Alex Boije

Vice ordförande Gunnar Sandström

Kassör Anna Stenson

Ledamöter Ann Jansson, Elisabeth Thilén, Pariya Pooladvand och Peter Widerberg

Arbetsutskottet har bestått av Alex Boije, Gunnar Sandström samt Anna Stenson.

Firmatecknare tre varav två i förening, Alex Boije, Gunnar Sandström samt Ingela Jacobsson.

Styrelsen har haft 7 ordinarie samt ett konstituerande sammanträden som alla är protokollförda.

Arbetsutskottet har haft 8 protokollförda sammanträden.

Styrelsen genomförde en styrelsekurs den 1 november på SIMA folkhögskola med Jenny Ryttervik som kursledare.

Ansvarsområden

Styrelsen har fördelat ansvarsområden enligt följande;

LSS/Ledsagning – Gunnar Sandström och Anna Stenson

Färdtjänstfrågor – Alex Boije

Tolkfrågor – Alex Boije

IKT inklusive hörselvård – Ann Jansson/Pariya Pooladvand och Peter Widerberg

Medlemsfrågor - Peter Widerberg / Pariya Pooladvand

Samverkan

Föreningen har representanter i flertalet samverkansråd samt brukarråd;

Socialförvaltningens referensgrupp kring funktionshinderfrågor

Ingela Jacobsson Ersättare: Gunnar Sandström

Tolkcentralens samverkansråd

Alex Boije och Ingela Jacobsson Ersättare: Anna Stenson

Dövteamet och Dövblindteamets brukarråd

Anna Stenson och Ingela Jacobsson Ersättare: Alex Boije

Syncentralens brukarråd

Gunnar Sandström och Elisabeth Thilén Ersättare: Ingela Jacobsson

Barnhörselhabiliteringen Rosenlunds sjukhus

Pariya Pooladvand Ersättare: Peter Widerberg

Dialogträffar KommSyn/Hjälpmedel

Pariya Pooladvand

Dialoggruppen KommSyn/Hjälpmedel syn/hörselgrupp

Ann Jansson Ersättare: Peter Widerberg

SRF resegrupp inkl. Färdtjänsten

Alex Boije Ersättare: Elisabeth Thilén

Dövpsykiatriska programmets samverkansråd

Anna Stenson och Ingela Jacobsson

SRF/FSDB Intressepolitiska arbetsgrupp

Alex Boije och Ingela Jacobsson

Hörselrehabiliteringen Rosenlund

Peter Widerberg och Ingela Jacobsson

Funktionshinderforum Habilitering och Hälsa Region Stockholm
Anna Stenson och Elisabeth Thilén

Representationer utsedda av Funktionsrätt:

Hägersten-Älvsjö, Skärholmen SDN
Anette Rosing

Södermalm SDN
Alex Boije

Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Skarpnäck SDN
Rolf Eriksson

Socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden
Gunnar Sandström

Funktionsrätt Stockholms läns styrelse
Alex Boije, ledamot

Arbetsgrupper

Aktivitetsgruppen

Föreningen har en arbetsgrupp som ansvarar för föreningens verksamhet.

Under året genomfördes en omstrukturering av arbetsgruppens arbetssätt med målet att få en effektivare struktur och bättre rutin i planeringen. Det tidigare namnet Medlemsverksamhetsgruppen ändrades till Aktivitetsgruppen.

Arbetsgruppen ska bestå av 1-2 från styrelsen, 2-3 medlemmar samt ansvariga från kansliet.

I den nya strukturen träffades gruppen två gånger per år, en gång under våren och en gång under hösten där man lade fram en grovplanering för kommande år. Då gick gruppen igenom årskalendern och lade in de traditionella aktiviteter som föreningen brukar arrangera. Datum för medlemsmöten och årsmöte lades också in. Sedan tittade man över aktuella frågor/ämnen kring intressepolitik/påverkansarbete för det året samt genomgång av olika önskemål från medlemmar.

Detta underlättar kansliets arbete och ger ett bättre flöde samt planering för kansliet.

Denna arbetsgrupp har under året bestått av Peter Widerberg som sammankallande samt Ann Jansson, Basil Razai, Göran Lundmark, Alex Boije samt all personal på kansliet.

Intressepolitiska gruppen

Föreningen har en intern arbetsgrupp, Intressepolitiska gruppen, som består av alla i styrelsen, en medlem, Ann-Louise Rolness samt kanslichef Ingela Jacobsson.

Under året genomfördes en omstrukturering av arbetsgruppen med syfte att få till bättre struktur över vilka mål/resultat vi vill uppnå, hur når vi målet samt få en mer tydligare ansvarsfördelning och prioritering.

När arbetsgruppen sammanställt ett ärende lämnas det till styrelsen för beslut och då påbörjas påverkansarbetet utifrån den prioritering som fastställts.

Arbetsgruppen träffas ungefär 6 gånger per år.

Information / Kommunikation

Under 2025 har föreningen genomfört flera viktiga utvecklingsinsatser för att stärka förbundets digitala närvaro, interna arbetsprocesser och kommunikativa möjligheter.

En central satsning har varit framtagandet av en ny webbplats, formgivet av Extendio. Den nya hemsidan är designad med fokus på tillgänglighet, tydlig struktur och användarvänlighet, vilket är särskilt viktigt för målgruppen, personer med dövblindhet.

Webbplatsen kommer ge bättre förutsättningar för information, medlemskontakt och opinionsbildning samt stärker föreningens professionella och enhetliga kommunikation utåt.

Parallellt med webbprojektet har föreningen genomfört flera tekniska inköp för att modernisera och effektivisera det dagliga arbetet. Ett betydelsefullt tillskott är införskaffandet av en ny punktskriftsmaskin med avsevärt mycket högre kapacitet vilket gör det möjligt för kansliet att själva producera material på punktskrift. Detta minskar beroendet av externa leverantörer, ger kortare ledtider och ökad flexibilitet, samt stärker föreningens förmåga att erbjuda tillgänglig information till medlemmar.

Arbetet med att utveckla och förstärka våra kommunikativa kanaler har också varit prioriterat under året. Särskilt fokus har lagts på närvaro och aktivitet i sociala medier där vi strävat efter tydligare budskap, mer regelbunden uppdatering och ett innehåll som speglar både intressepolitiskt arbete och medlemsnära verksamhet.

Föreningen har även investerat i flera mottagare till det portabla hörslingssystemet som används vid verksamhet utanför vår föreningslokal.

Genom att kombinera förbättrad teknik, ökad tillgänglighet och en mer sammanhållen kommunikationsstrategi har föreningen tagit viktiga steg mot en starkare, mer synlig och mer tillgänglig organisation inför framtiden.

Föreningen anpassar all information till medlemmarna utifrån var och ens eget behov och förutsättningar. Medlemmar kan få information / handlingar på punktskrift, svartskrift och/eller digitalt.

Det finns även möjlighet för medlemmarna att få information uppläst av kansliet, både på tal och teckenspråk.

Föreningen skickar ut ett programblad för medlemsaktiviteter 5 gånger per år. Föreningen skickar ut nyhetsbrev 9 gånger per år.

Föreningens hemsida är www.fsdba.se samt har föreningen en offentlig Facebooksida:

<https://www.facebook.com/FSDB-Stockholms-och-Gotlands-län-222940487725238/>

Föreningen har även en sluten medlemsida på Facebook som heter FSDB ABI Forum.

Föreningsverksamhet

Verksamhet

Föreningen erbjuder en rikt och varierad verksamhet såsom föreläsningar, kultur, studiecirklar, kurser, arrangemang vid högtider samt social samvaro.

Föreningen har under året haft samverkan kring några aktiviteter med Stockholms Dövas Förening. Synskadades Riksförbund Stockholm Gotland samt Dövas Kvinnoförening i Stockholm.

Café Katarina

Föreningen har ett eget Café som heter Café Katarina. Cafét är öppet när vi har arrangemang i vår lokal. Där erbjuder vi lättare måltider samt fika till väldigt förmånliga priser.

Under året arrangerade föreningen;

Trettondagsmiddag, Bokcirkel en gång i månaden, Nordiska museet och utställningen Nordbor, Pubkvällar med olika teman, Påskfest, Studiebesök på Medborgarkontoret i Rågsved, Kvinnohistorisk stadsvandring med Katarina Wennstam, Ölvandring, Bussutflykt till Linnés Trädgårdsfest i Uppsala, Båtutflykt till Fjäderholmarna, Guidad visning Bergianska trädgården, Gunnes Gård, Besökt Lisa och hennes höns, Spårvägmuseet samt julbord.

Föreningen har även arrangerat temaföreläsningar/kurser kring viktiga ämnen såsom;

Studiecirkel i föreningskunskap, föreläsningar av Diskrimineringsombudsmannen med Annika Jyrwall Åkerberg, besök av Funktionshinderombudsmannen Astrid Thornberg, Tema om färdtjänsten, temakväll om valåret, "Vad för råd & stöd finns det?" – där olika verksamheter inom våra områden kunde presentera sig, föreläsning av Stig Fredriksson om "Kriget i Ukraina- hur det förändrat Europa och oss" samt föreläsning om ögonsjukdomar med överläkare Theresé Hugosson.

Hälsa och friskvård

För personer med dövblindhet är möjligheterna till friskvård mycket begränsade i samhället då det inte är tillgängligt. Föreningen erbjuder medlemmar möjligheter till anpassad friskvård i olika former med lärare/ledare som har kunskap om dövblindhet och kan anpassa träningen mer individuellt och anpassat till var och ens egna förutsättningar.

Föreningen har under året genomfört;

Vattengympa en gång i veckan, träning med Kela en gång i veckan, helgkurs i Drejning i samverkan med stiftelsen Zadelhoff och Drejverkstan, Hälsodag på Bergby Gård, massage med Kanlaya, sommarvandringar, utflykt till Stora Sköndal, skärgårdsutflykt till Finnhamn, Yin Yoga en gång i veckan under hösten, SPA på Smådalarö Gård samt bowling.

Sommarvecka i Dalarna

Föreningen arrangerade en aktiveringsvecka i samverkan med Västanviks folkhögskola i Leksand den 22-27 juni. Totalt 25 medlemmar från vår förening, några från andra föreningar inom FSDB samt några anhöriga deltog.

Veckan erbjöd friskvård såsom yoga, skogsbad, meditation, stavgång, samt möjlighet till aktiviteter i idrottshallen.

Det genomfördes föreläsningar om psykisk och fysisk ohälsa och hälsa, minoritetsstress hos dövblinda, dövstudier, dövblindaudism, visning av föremål från dövmuseet, skapande verkstad, praktiska övningar i socialhaptiska signaler, utflykter samt kyrkbåtrod. Helen Keller födelsedag den 27 juni firades med tårta.

Stödverksamhet

Föreningen har en liten stödverksamhet för de medlemmar som har behov av att få prata med någon. Medlemmar har kunnat ringa, smsa, videosamtala via olika kanaler som tex Zoom, FaceTime eller Messengervideo till kansliet. Bara att få prata en stund har betytt mycket för många.

Föreningen hjälper även till att lotsa medlemmar till rätt instans vid större hjälpbehov.

Uppsökande verksamhet

Föreningen beviljades under året statsbidrag från Socialstyrelsen för att förebygga och bryta ofrivillig ensamhet och isolering för personer med dövblindhet.

Föreningen genomförde en översyn och kartläggning hur vi kan nå de medlemmar som inte är så aktiva i föreningens verksamhet samt de som inte är medlemmar i föreningen. Föreningen tog fram nya informationsbroschyrer att dela ut. Föreningen deltog vid flera offentliga mässor. Föreningen deltog på informationsträffar på bland annat Dövblindteamet samt besökte Manillaskolan och informerade om föreningen.

Framtagandet av ny hemsida var också ett av verktygen för att göra föreningen mer synlig och nå ut till fler.

Föreningen har en grupp, Igelkotten, där vi breddade målgruppen för deltagande samt startade upp en ny grupp, Mullvaden. Båda dessa grupper har en egen presentation längre ner i denna verksamhetsberättelse.

Föreningen har sökt bidraget även för 2026 med hopp om att kunna fortsätta utveckla arbetet med uppsökande verksamhet.

Barn, ungdomar och familjer

Då det inte finns någon lokalförening för barn, ungdomar samt familjer med dövblindhet har vår förening ansvaret för denna målgrupp. Föreningen har strävat efter att arrangera anpassade aktiviteter som de kan delta i. Vi har familjer med barn som har dövblindhet samt familjer där antingen den ena eller båda föräldrarna har dövblindhet.

All vår verksamhet är öppen även för barn och ungdomar samt deras familjer.

Igelkotten

Igelkotten är en grupp för medlemmar som har teckenspråket som första språk. Syftet med denna grupp är att medlemmarna får träffas och utbyta information, ge varandra råd och tips om olika saker som kan underlätta ens vardag samt att de får information från föreningen om föreningens verksamhet, information om olika händelser som sker i omvärlden och mycket mer, allt detta direkt på sitt första språk, teckenspråket.

Namnet Igelkotten kommer från att en igelkott har taggar som de kan dra ut och in, det symboliserar punktskrift. Gruppen träffas varannan månad.

Mullvaden

Under hösten 2025 bildades en ny grupp som kallas Mullvaden. Denna grupp är till för medlemmar som har svenskan som första språk. Syftet med denna grupp är att träffas och utbyta information, arrangera teman som exempelvis kring hörseltekniska hjälpmedel, hur man beställer och vad man kan ha dövblindtolk till, tipsa om strategier i vardagen som exempelvis socialhaptiska signaler. Namnet Mullvaden kommer från djuret mullvaden som har dålig syn. Gruppen träffas varannan månad.

Påverkansarbete

En av de viktigaste uppgifterna för föreningen är att bedriva påverkansarbete, bevaka samt informera på olika nivåer om personer med dövblindhet. Det sker hela tiden förändringar i samhället på kommun- och regionnivå så det är väldigt viktigt att bevaka våra medlemmars rättigheter till tillgänglighet och delaktighet. Föreningen har löpande bevakning och påverkansarbete kring olika områden som redovisas här nedan.

Tillgänglighet

Föreningen har bedrivit ett stort intressepolitiskt arbete med fokus på tillgänglighet även under detta år. Delaktighet kräver tillgänglighet. Alla ska ha rätt att få vara delaktiga i samhället och kunna delta på möten, konferenser, seminarier, kulturevenemang och andra tillställningar. Det är inte bara en fråga om dövblindtolk utan också att lyfta ansvarsfrågan om det finns hörslina, om belysningen är bra samt om det är fysiskt tillgängligt.

Föreningen har under året fortsatt påverkansarbetet gällande tillgänglighetskontroll för att tillgänglighet ska kunna bli en mätbar faktor som beaktas. Detta har vi tagit upp på samtliga interna och externa sammankomster i vitt skilda sammanhang.

Föreningen får riktad bidrag för att kunna bedriva förenings- och intressepolitisk verksamhet men avsaknad av tolk eller att möten varit otillgängliga har flera gånger hindrat vårt påverkansarbete. Tillgängligheten på styrelsemöten har varit god men det har uppstått brister pga brist på dövblindtolkar. Dock har situationen internt varit bättre under 2025 än vad det var för år 2024.

Vid förtroendeuppdrag som exempelvis representation i samverkansråd/brukarråd har styrelsemedlemmar fått besked om tolkbrist eller inte kunnat delta pga dessa möten varit digitala eller att hörslina saknats/var ur funktion. Detta har tyvärr varit betydligt sämre detta år.

Vi ser detta med tolkbrist som en mycket oroande situation för våra möjligheter till påverkansarbete.

Utan tillgänglighet finns ingen möjlighet till delaktighet.

Vidare har ett antal medlemmar vänt sig till föreningen för att få hjälp med att anmäla tolkbrist samt andra ärenden kring tillgänglighet till patientnämnden. Medlemmar har även vänt sig till föreningen för att få hjälp och stöd då tolkcentralen beslutade att begränsa tolkar till deltagande på våra aktiviteter och arrangemang.

Vidare har problem med minskad ledsagning i samband med tolkning och tolkcentralens otillgänglighet minskat våra medlemmars möjligheter att delta i samhällslivet och ökat den ofrivilliga isoleringen hos våra medlemmar.

Valet 2026

Under hösten påbörjade föreningen planeringen inför valet 2026. Föreningen arrangerade en öppen kväll i september där man kunde komma och lyfta de frågor man anser att föreningen ska prioritera under kommande valarbete. En valplattform samt planering togs fram.

Föreningen kontaktade de politiska partierna både inom regionen och staden under hösten och bjöd in dem till en öppen debattkväll 14 januari 2026. Förberedelsearbetet med detta pågick fram till årsskiftet.

LSS / SoL

Föreningen har under året lyft frågan om personlig assistans och ledsagarservice för personer med dövblindhet i Funktionshindersrådet för social-, äldre- och överförmyndarnämnderna eftersom det i förarbetena till LSS tydligt sägs att som exempel på personer som tillhör personkrets tre är synskadade och/eller hörselskadade. Dock har kommunfullmäktige beslutat att beslut om ledsagning ska grundas på LSS. Men eftersom stadsjuristen beslutat att i alla beslut om ledsagning ska det skrivas att beslutet grundas på Sol 4 kapitel 1 och ge skälig levnadsnivå och inte ge goda

levnadsförhållanden. På så sätt går besluten inte att överklaga till förvaltningsrätten. Detta har föreningen lyft med Stockholm Stads funktionshindersombudsman och föreslagit åtgärder för att undanröja vilket också funktionshinderrådet ställt sig bakom.

Föreningen under året drivit frågan om att få till stånd en delegation som ska kunna överpröva stadsdelarnas beslut. Vi anser att man ska kunna överklaga beslut till denna delegation med hänvisning till riktlinjerna inom staden. En delegation skulle också bidra till att besluten inom staden blir mer lika över hela linjen.

Vidare har föreningen påtalat bristen på teckenspråkiga ledsagare framförallt i ytterkommunerna men även i Stockholm stad.

Vi har också försökt inspirera Funktionsrätt Stockholms län att tillsammans med oss få kommunerna i länet som tar ut dryga avgifter per timma för ledsagning ska fatta beslut om att slopa avgifterna och att de ska ge utbildningsinsatser till de inom hemtjänsten som utför ledsagningen.

Tolktjänsten

Under verksamhetsåret 2025 har föreningen fortsatt bedriva ett omfattande och prioriterat påverkansarbete inom tolkområdet. I detta resoluta arbetet har föreningen bland annat deltagit i den regionala samverkan med Tolkcentralen, Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt intresseorganisationer inom döv-, hörsel- och dövblindområdet.

Arbetet har fokuserat på tillgång, kvalitet, rättssäkerhet och långsiktig utveckling av tolktjänsten i Region Stockholm.

Återkommande brister har uppmärksammats bland annat gällande tolkbrist, otillräckliga ekonomiska resurser, bristande digitala beställningssystem samt otydliga prioriteringar inom vård och samhällsservice.

Särskild vikt har lagts vid behovet av specialiserad kompetens inom dövblindtolkning och kontinuitet i tolkuppdrag.

I detta bland annat det begrepp som innehåller dövblindtolkning (teckenspråk, taktil teckenspråk och talad svenska från teckenspråk), syntolkning samt ledsagning – vad som kallas Vardagstolkning.

Upphandling och avtal

Avtalet för dövblindtolkning trädde i kraft den 1 februari 2024 och har gällt även hela 2025.

Föreningen har framfört att nuvarande avtalsmodell inte fungerar tillfredsställande och riskerar att urholka kapaciteten hos leverantörer längre ned i rangordningen. Föreningen har därför begärt att avtalet ses över och att en ny upphandling förbereds. Vi har även påpekat hur utformningen av det så kallade "Avropet", den metodik som tolkar tar emot och bekräftar möjlighet till ta uppdrag ser ut.

Beställningssystem och digital tillgänglighet

Tolkportalen har fortsatt betydande brister i funktion och tillgänglighet. Under året inleddes arbete med kravspecifikation, men regionens beslut om konsultstopp har medfört att allt utvecklingsarbete avstannat. Detta innebär att både vidareutvecklingen av Tolkportalen och arbetet med ett nytt internt bokningssystem för Tolkcentralen har pausats på obestämd tid. FSDB har påtalat att detta allvarligt försämrar möjligheterna att modernisera beställningsvägarna och säkerställa ett effektivt och rättssäkert bokningsflöde.

Ekonomi och statsbidrag

Föreningen har särskilt uppmärksammat att det riktade statsbidraget till tolktjänsten höjdes inför 2025, samtidigt som Region Stockholm reducerade sina egna anslag till Tolkcentralen med motsvarande belopp. Detta innebar initialt att tillskottet inte gav någon faktisk förstärkning av verksamheten. Efter dialog tillfördes ett begränsat nettotillskott, men föreningen har fortsatt att driva frågan om att statsbidrag ska utgöra en reell förstärkning och inte användas för att minska regional finansiering.

Tolkbrist och vård

Under sommarmånaderna noterades en ovanligt hög brist på tolkar.

Förklaringen har främst varit semesterperioder men föreningen har begärt åtgärder för att säkerställa tillgång även vid hög belastning. Inom hälso- och sjukvården kvarstår problem med beredskapstolk och bristande rutiner hos vårdgivare, vilket kan få konsekvenser för patientsäkerheten. Behovet av tydligare styrning och information till vården har lyfts.

Möte på regionpolitisk nivå

Under året deltog föreningen i ett rundabordssamtal med ansvarig regionråd, Talla Alkurdi, tillsammans med företrädare för Tolkcentralen och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Föreningen redogjorde för återkommande strukturella problem och framförde krav på en samlad översyn av Tolkcentralens organisation, ekonomi, avtal, prioriteringar och riktlinjer.

Vardagstolkning inom kulturområdet

Tolkcentralen fattade beslut att de inte skulle bevilja tolkar till museibesök på alla museer som är statliga, regionala och kommunala och hänvisar till Museilagen och att museerna har ansvar att tillgodose tolkar. Detta skulle gälla alla - föreningar och även privatpersoner som vill besöka museer och behöver tolk.

Föreningen var i kontakt med Kulturdepartementet, Riksantikvarieämbetet – RAA, Sveriges Museer samt Nordiska museet för att få deras syn på saken. Under början av året fick vi besked att deras tolkning av lagen inte överensstämmer med Tolkcentralens tolkning och att tolkar till museibesök ska räknas som vardagstolkning.

Sammanfattningsvis har tolktjänsten varit ett av våra mest prioriterade intressepolitiska områden under 2025. Arbetet har inriktats på att säkerställa en långsiktigt hållbar, tillgänglig och behovsanpassad tolktjänst som fullt ut tillgodoser personer med dövblindhets rätt till delaktighet och jämlika levnadsvillkor.

Färdtjänst

Färdtjänst är ett centralt intressepolitiskt område för föreningen då trygg, tillgänglig och anpassad transport är avgörande för personer med dövblindhet att kunna delta i samhällslivet på lika villkor. Under året har föreningen fortsatt sitt arbete för att säkerställa att färdtjänsten fungerar säkert, rättssäkert och inkluderande för våra medlemmar.

Arbetet har bland annat bedrivits inom ramen för beredningsgrupperna inför samverkansråd med Alex Boije som samordnare för färdtjänstfrågor inom Funktionsrätt Stockholms län och deltagit aktivt tillsammans med andra funktionshindervisorganisationer och representanter från Trafikförvaltningen. Frågor som lyfts har inkluderat tillståndsprovning, utbildning och fortbildning för chaufförer, säkerhet i fordon, ledsagning vid på- och avstigning samt tillgängligheten i beställningsmetoder och digitala verktyg.

Under året har föreningen särskilt uppmärksammat problematiken med borttagna barriärer i taxi vilket kan utgöra en allvarlig säkerhetsrisk för både resenärer och hundar i lastutrymmet. Föreningen har tydligt framfört behovet av att alla förare ska följa gällande regler och att utbildning och uppföljning av chaufförer stärks med fokus på bemötande, kommunikation och ledsagning av personer med dövblindhet.

Ett betydande initiativ under året har varit att påbörja arbetet med att säkerställa möjliga kommunikativa vägar mellan personer med dövblindhet, till exempel teckenspråkiga dövblinda, och beställningsmottagare, chaufförer samt Färdtjänstens Resegaranti. Detta arbete kommer att intensifieras under 2026 och är centralt för att skapa en trygg och korrekt resa för resenärer med komplexa kommunikationsbehov.

Föreningen har också fortsatt arbetet med att säkerställa korrekt tillståndsprovning och tillgång till resor. Även om tillståndsgivningen förbättrades under 2024 genom uppdaterade rutiner ser vi att fler med dövblindhet fortfarande behöver beviljas färdtjänst då behovet

av trygg och anpassad transport ofta överstiger nuvarande riktlinjer. Föreningen följer även upp problem med att resenärer nekas extra resor till samma adress, samt brister i digital tillgänglighet och beställningsmetoder.

Föreningen deltar genom ett samarbete med SRF Stockholm Gotland även i den rikskampanj som SRF bedriver för ett mer tillgängligt färdtjänstsystem vilket stärker det gemensamma påverkansarbetet på nationell nivå.

Digital tillgänglighet har fortsatt hög prioritet. Appen och färdtjänstens system behöver göras mer tillgängliga för personer med kombinerad syn- och hörselnedsättning och information från myndigheten måste anpassas efter dövblindas möjligheter att ta del av den. Föreningen har även drivit frågor om hur myndigheten ska säkerställa att chaufförer har korrekt utrustning såsom GPS och att felaktig användning inte skapar onödig utsatthet för resenären.

Sammanfattningsvis är färdtjänsten en mycket viktig insats för personer med dövblindhet. Även om många förbättringar har gjorts särskilt inom tidspassning och tillståndsgivning kvarstår betydande utmaningar när det gäller trygghet, bemötande, ledsagning, kommunikation och tillgängliga beställningsmetoder. Föreningen kommer därför fortsatt att prioritera färdtjänst som ett strategiskt intressepolitiskt område med målsättningen att färdtjänsten ska vara fullt tillgänglig, säker och rättssäker för alla personer med dövblindhet i Region Stockholm.

Arbetsmarknad

Under 2025 har föreningen bedrivit ett aktivt och målmedvetet arbete för att förbättra personer med dövblindhets möjligheter till arbete. Föreningen har initierat och deltagit i flera möten med centrala aktörer inom arbetsmarknads- och rehabiliteringsområdet däribland Arbetsförmedlingen och Samordningsförbundet (som samlar Stockholm stad, Region Stockholm och Försäkringskassan under samma paraply).

Arbetet har haft tydligt fokus på de hinder som personer med dövblindhet möter redan vid första kontakten med

Arbetsförmedlingen.

Föreningen har särskilt lyft problem kring otillgängliga digitala lösningar, svårigheter att skriva in sig som arbetssökande, bristande möjligheter att boka möten, oklarheter kring ansvar för tolkservice samt behov av ledsagning vid fysiska besök. Dessa hinder riskerar att stoppa processen innan individen ens når fram till relevanta insatser.

I dialog med Arbetsförmedlingen har föreningen belyst hur insatser för personer med syn- och hörselnedsättning är organiserade samt pekat på brister i hur information om insatser och rättigheter kommuniceras. Samtidigt har föreningen framhållit att den största utmaningen ofta uppstår i mötet med arbetsgivare – både när det gäller att skapa praktik- eller provanställningar och att få anställningar att övergå i långsiktigt arbete.

Föreningen har även presenterat förslag om ett framtida samverkansprojekt för att skapa fler arbetstillfällen för dövblinda, där flera myndigheter inom Samordningsförbundet tillsammans med Arbetsförmedlingen och större arbetsgivare, såsom Stockholms stad, skulle kunna samverka. Dialogen kring detta fortsätter.

Genom detta arbete har föreningen tydliggjort både strukturella hinder och möjliga vägar framåt för ökad delaktighet på arbetsmarknaden för personer med dövblindhet.

IKT - Information, Kommunikation och Teknik / Hörselvård

KommSyn / Hjälpmedel Stockholm

Föreningen deltog i KommSyn och Hjälpmedel Stockholms dialogmöten under året. KommSyn såg då att det fanns ett behov av enskild samverkan med FSDB med fokus på enbart hjälpmedel för personer med dövblindhet. Denna samverkan kommer i fortsättningen att ske kontinuerligt.

Mötet diskuterade kring samsyn på hjälpmedel som ska vara tillgängliga för både synskadade/blinda och hörselskadade/döva. I dag är hjälpmedel för synskadade mycket fokuserade på ljud dvs ljudsignaler/tal. Hjälpmedel för döva är fokuserade på det visuella. Har man både syn och hörselnedsättning är det svårt att få hjälpmedel som är tillgängliga så att man kan använda dem fullt ut. KommSyn har inte uppdrag att upphandla kombinationshjälpmedel. Hörselhjälpmedel och synhjälpmedel är sällan medicintekniskt klassade så att de kan kombineras med varandra. Skulle det finnas behov så kan det eventuellt vara möjligt att göra en specialanpassning.

Föreningen lyfte även upp kring samordningsansvar så inte personer med dövblindhet hamnar mellan stolarna. Support av användande av hjälpmedel är också ett bekymmer för personer med dövblindhet.

Hörselrehabiliteringen / Barnhörselrehabiliteringen

För första gången på länge genomfördes brukarråden för hörselrehabiliteringen och barnhörselrehabiliteringen på Rosenlund under hösten.

Under dessa möten fick föreningen information om att en omorganisation genomfördes 1 juni 2024 och mottagningarna Barnhörselrehabiliteringen, Hörselrehabiliteringen och Alternativ Telefoni blev en gemensam enhet och heter numera Hörsel och Balans Rosenlund och det är tre omvårdnadschefer som delar på chefskapet.

Barnhörselfabiliteringen

När det gäller Barnhörselfabiliteringen är cirka 2000 barn/ungdomar inskrivna på mottagningen. De märker ett minskat flöde av mindre barn då barnafödandet minskar i Sverige.

Mottagningen har en teckenspråkslärare men hen undervisar enbart föräldrar/anhöriga men inte barnet som har en hörselnedsättning. Vi tyckte det lät väldigt bakvänt och kommer att lyfta det till högre instans.

Mötet lyfte även upp om information till föräldrar om förskola och skola och hur dialogen är med de berörda platserna. Mottagningen måste vara objektiv och får inte rekommendera någon förskola/skola. Det finns bara en förskola som har teckenspråkig inriktning i hela Stockholmsregionen.

Hörselfabiliteringen

Föreningen lyfte upp om kontaktvägar till vården och att man inte får kontakta vården inom regionen via e post.

Mötet diskuterade om Alternativ Telefoni som är en rätt så anonym del inom vården. Många tycker det är svårt att hitta information och kontaktvägar till denna mottagning.

Vi föreningar lyfte upp att vi gärna delar med oss information om att vi finns och vi var välkomna att lägga ut material i deras väntrum.

Syncentralen

Syncentralen genomförde en omorganisation under året som trädde i kraft 1 september.

Under året har föreningen lyft flera punkter med Syncentralen. Bland annat att kontaktvägarna till Syncentralen blivit mer otillgänglig. Man hänvisas till chatt i Alltid Öppet eller ringa på telefon under telefontid vilket är ett otillgängligt hinder för många av föreningens medlemmar.

Föreningen har lyft synpunkter från medlemmar som anser att väntetiderna för IT-stöd är orimligt långa.

Föreningen har även lyft att mindre enklare ärenden som att tex byta ut en trasig vit käpp blivit väldigt omständligt – helt i onödan. Dessa små ärenden ska hanteras enkelt och snabbt då hjälpmedel är oerhört viktiga i vardagslivet.

Ett önskemål har lyfts att Syncentralen ska ordna en gemensam träff med alla synorganisationer för att utbyta information om varandras roll och uppdrag samt om Syncentralens roll. Detta kommer förhoppningsvis att genomföras.

Föreningen besvarade en remiss kring upphandling av synhjälpmedel där vi lyfte upp vikten av att dessa ska vara tillgängliga även för personer som förutom nedsatt syn också har nedsatt hörsel. Idag baseras många hjälpmedel på det auditiva vilket gör att det inte är tillgängligt för de som har nedsatt hörsel eller är döva.

Dövpsykiatriska programmet

Första samverkanmötet på lång tid blev av under hösten 2025.

Dövpsykiatriprogrammet informerade om sitt uppdrag och beskrev de insatser som erbjuds. De berättade även om den nationella verksamheten och verksamheten i Stockholm och hur situationen ser ut idag.

Dövpsykiatriprogrammet ser stora och omfattande utmaningar kring tolksituationen. Tidigare har dövpsykiatriprogrammet kunnat erbjuda tex grupper för teckenspråkiga och hörselskadade eller samtal med döva och anhöriga och tolk och de teckenspråkiga - psykologen och kuratorn - har kunnat kommunicera direkt och använda teckenspråk. Nu kräver tolkcentralen att de talar eller själva bekostar tolk. Att personer som behöver sysselsättning för att må bättre hänvisas till hörande aktiviteter utan tolk är också svårt.

Alla intresseorganisationer var rörande eniga om att tolksituationen på många sätt blivit sämre de senaste två åren och att det är något vi

alla jobbar med. Några förslag var att knyta tolkar till kliniken så att teckenspråkiga slipper många olika tolkar. Andra förslag var en dörr - att tolkcentralen och dövpsykiatriprogrammet har samma budget. Problem finns med tolk på akuten, gäller även akutpsykiatri och okunskapen kring hur man beställer tolk och vems ansvar det är utbredd.

Föreningen ser främst att kontaktvägarna är otillgängliga. 1177, Alltid Öppet och Tolkportalen är inga tillgängliga vägar och likaså har telefonsvararen endast den otillgängliga vägen att lämna telefonnummer och bli uppringd. Föreningen är medvetna att det finns sms, men efterfrågar direktkontakt på text och bildtelefon eller åtminstone att någon svarar direkt utan bli uppringd funktion. Vidare lyftes det att hänvisning till hörande akutteam inte fungerar då akutteamen bygger på både var du är folkbokförd, men också vilken psykiatrisk klinik du tillhör och risken att du blir hänvisad runt är stor.

Tillgängligheten är något vi påpekat under lång tid och det är något som dövpsykiatriprogrammet måste driva själva. Vi föreslår också samarbete med medborgarkontoret så att de tex kan hjälpa till att skriva egenanmälan.

Dövblindteamet / Dövteamet

Dövteamets och Dövblindteamets brukarråd är ett gemensamt brukarråd med representanter från brukarorganisationer inom döv-, hörselskade- och synskaderörelsen.

Ett nytt avtal trädde i kraft 2024 som innebar att ersättningsmodellen ändrades till 50 procent fast och 50 procent rörlig ersättning för den verksamhet som teamen bedriver. Taltjänst överfördes samtidigt till Tolkcentralen. Föreningen lyfte vikten av att ersättningssystemet tar hänsyn till att insatser för teckenspråkiga och personer med dövblindhet ofta är mer tids- och resurskrävande, exempelvis vid taktilt teckenspråk, vilket ger längre besökstillfällen.

Det ansträngda ekonomiska läget inom Region Stockholm och Habilitering & Hälsa kvarstod under året och påverkade bemanning och tillgänglighet. Samtidigt framhölls Döv- och Dövblindteamens

specialiserade kompetens och deras centrala roll i samverkan med bland annat syncentral, psykiatri och Nationellt kunskapscenter för dövblindfrågor.

Frågor om ledsagning, tolkservice, fysisk aktivitet på recept (FAR) och digital tillgänglighet lyftes särskilt. Många personer med dövblindhet riskerar att hamna mellan regionens och kommunernas ansvar, exempelvis vid förlust av LSS-insatser, övergång till SoL samt vid bokning av tolk genom otillgängliga digitala system. Brukarrådet betonade att brister i dessa system kan leda till isolering och ojämlik tillgång till vård och samhällsstöd.

Under året fick Dövblindteamet behörighet att förskriva fysisk aktivitet på recept (FAR), vilket är ett viktigt steg för att stärka hälsa och förebygga ohälsa i målgruppen. Samtidigt kvarstår behov av tydligare ansvarsfördelning kring ledsagning kopplat till sådana insatser.

Föreningen blev inbjudna till en träff på Dövblindteamet för att informera om föreningen inför en grupp personer med dövblindhet. Vi berättade om vad föreningens mål är och vad vi kan erbjuda för verksamhet för personer med dövblindhet. Träffen blev väldigt uppskattad av deltagarna.

Äldre frågor

Föreningen har under året fortsatt påverkansarbetet för en trygg ålderdom för personer med dövblindhet. Föreningen har haft pågående dialog med Stockholm Stad kring dessa frågor inom olika områden.

Föreningen har tillsammans med andra föreningar länge strävat efter att staden ska inrätta en funktion motsvarande äldrevägledare på svenskt teckenspråk som jobbar länsövergripande med äldre, anhöriga och staden.

Stockholm Stad fattade beslut under hösten 2025 att inrätta projektanställningar för två äldrevägledare för teckenspråkiga. Målet är att tjänsterna påbörjas efter årsskiftet 2026.

Tjänsterna kommer att ligga direkt under äldreförvaltningen och

jobba för hela staden samt fokusera på det förebyggande arbetet.

Föreningen är oerhört glada och stolta att vår långvariga påverkansarbete äntligen gett resultat och kommer att fortsätta bevaka frågan så tjänsterna blir en permanent verksamhet inom Stockholm Stad.

Intressepolitisk samverkansgrupp med SRF

Föreningen har under 2025 deltagit i en gemensam intressepolitisk samverkansgrupp tillsammans med SRF Stockholm Gotland, SRF Stockholm stad samt Unga med synnedstättning (USS) Stockholm Gotland. Samverkansgruppen representantskap omfattar ordförande från respektive organisation samt personal med intressepolitiskt ansvar från föreningskanslierna. Upptagningsområdet är Region Stockholm och Stockholms stad.

Samverkansgruppen arbetar gemensamt med frågor som rör personer med synnedstättning och dövblindhet.

Centrala områden har varit:

- Arbetsmarknad och tillgänglighet som arbetsgivare, där SRF tillsammans med Funktionsrätt och DHR verkar för att Region Stockholm ska inrätta ett samverkansråd för arbetsmarknadsfrågor och ta ett tydligare ansvar för riktade insatser, tillgängliga anställningar och möjligheten att driva företag.
FSDB Stockholm Gotland är en del av Funktionsrätt.
- Färdtjänst och kollektivtrafik, inför kommande upphandlingar och nytt avtal, med fokus på ledsagning i kollektivtrafiken, tillgänglig information vid trafikavstängningar, fungerande tekniska system samt utbildning och information till förare.
- Gatumiljö och stadsplanering, där behovet av ökat samråd och bättre tillgänglighet för personer med synnedstättning och dövblindhet har lyfts, bland annat i samband med sommargåtor och förändrade trafikmiljöer.

- Ledsagning enligt LSS och SoL, inklusive likvärdig bedömning mellan stadsdelar och huvudmän samt utveckling av både biståndsbedömd och icke biståndsbedömd ledsagning.
- Vård och rehabilitering, med fokus på syncentralernas organisation, KommSyn, tolkcentralen samt behovet av samordning och kompetenssäkring inom ögonsjukvård och rehabilitering för personer med dövblindhet.
- Intressepolitiskt påverkansarbete inför val och budgetprocesser, inklusive arbete med valplattformar, bidragsansökningar, insiktsutbildningar för politiker och tjänstepersoner samt samordnade kampanjer, bland annat kring färdtjänst.

Föreningen har inom samverkansgruppen särskilt lyft frågor om ledsagning, färdtjänst, tolktjänsten, digital tillgänglighet och risken för att personer med dövblindhet hamnar mellan regionens och kommunernas ansvar. Förbundet har även informerat om pågående organisationsutveckling med målet att stärka det intressepolitiska arbetet och långsiktigt kunna avsätta mer resurser till påverkan.

Den gemensamma samverkansgruppen utgör en viktig plattform för att samordna krav och föra fram en starkare röst gentemot Region Stockholm och Stockholms stad, så att även personer med dövblindhets behov och rättigheter tydligt beaktas i det funktionsrättspolitiska arbetet.

Kanslisamverkan med SDF och HRF

Föreningen har haft löpande samverkan med Stockholms Dövas Förening, SDF och Hörselskadades Distrikt i Stockholms län, HRF, på kanslinivå där vi lyft gemensamma frågor inom de intressepolitiska områden inom regionen och staden.

Funktionsrätt Stockholms län

Under 2025 har föreningen varit representerade i Funktionsrätt Stockholms läns styrelse genom Alex Boije.

Alex har under de senaste två åren varit ledamot i styrelsen och mandatet har gett föreningen och våra systerorganisationer en tydlig röst i det regionala funktionsrättspolitiska arbetet i samverkar med övriga organisationer en gemensam påverkan.

En central del i arbetet har varit att tydliggöra vikten av att Region Stockholm stärker sin förmåga till kommunicera med regionens invånare på alla de sätt som krävs för att regionen ska vara fullt tillgänglig. Detta omfattar bland annat teckenspråk, punktskrift, undertextade mediaproduktioner och transkribering.

Inom styrelsearbetet har Alex haft särskilt ansvar för den samordnande rollen i Färdtjänstens samverkansråd samt deltagit i resursgruppen för Land & Sjö.

En annan viktig del har varit att synliggöra FSDB Stockholm Gotland som en aktiv och betydelsefull påverkanskraft inom Funktionsrätt Stockholms län samt att föra fram dövblindas och personer med syn- och hörselnedsättnings perspektiv i dialogen med Region Stockholm.

Föreningen har även deltagit på årsmötet, ordförandemöten samt andra arrangemang som Funktionsrätt ordnat.

Ordförandemöten som skett vid flertal tillfällen under verksamhetsåret är en central del av organisationens arbete och samlar i första hand ordföranden från varje medlemsförening och syftar till att stärka samverkan och dialogen mellan medlemsföreningarna inför arbetet med att påverka Region Stockholms funktionshinderspolitik.

Funktionsrätt Stockholm stad

Funktionsrätt Stockholms Stad är en paraplyorganisation som samlar ett flertal föreningar inom Stockholm stads funktionshinderområden och har som mål att funktionsnedsatta ska ha samma rättigheter och levnadsvillkor som alla andra i staden.

Samverkansgruppen arbetar gemensamt med frågor som rör personer med synnedsättning och dövblindhet.

Under året har föreningen bedrivit påverkansarbete genom att delta på årsmötet, ordförandemöten samt andra arrangemang som Funktionsrätt ordnat.

Informationsarbete / Utbildningar

Mässor / arrangemang

Föreningen har varit enormt aktiva under året och deltagit på flera arrangemang samt mässor i kommunerna/regionen. Tyvärr har våra representanter drabbats av viss tolkbrist under året och inte kunnat medverka på allt vi anmält oss till.

Seniorfestivalen

Föreningen deltog på Seniorfestivalen, arrangerad inom Stockholmsmässans stora ytor i Älvsjö, under tre dagar i oktober som en del av vår påverkansarbete.

Seniorfestivalen är en stor mötesplats för personer över 60 år med fokus på ett aktivt och tryggt åldrande, där besökare mötte organisationer, myndigheter och företag inom områden som hälsa, resor, kultur, teknik, boende, ekonomi och samhällsservice. Mässan erbjöd både utställningar, prova-på-aktiviteter och ett omfattande scenprogram med föreläsningar och underhållning.

Vårt syfte med medverkan var att synliggöra dövblindas livsvillkor, sprida kunskap om kombinerad syn- och hörselnedsättning samt påverka synen på tillgänglighet, kommunikation och behov av anpassade äldreinsatser i regionen. Montern bemannades av våra styrelseledamöter och hela personalstyrkan och var utformad som en öppen mötesplats för samtal, information och upplevelsebaserad kunskap.

Sammantaget uppskattas att drygt 230–240 personer aktivt besökte vår monter för samtal, information och praktiska övningar, utöver ett stort antal förbipasserande. Många stannade till länge och delade egna erfarenheter av syn- och hörselnedsättning eller berättade om anhöriga i liknande situation. Flera uttryckte att det kändes tryggt att få veta att FSDB finns som stöd och intressepolitisk röst.

En central del i upplägget var att låta besökare prova hur det kan vara att leva med dövblindhet genom att använda fingerad optik och

vit-röd käpp. Övningarna gav en konkret förståelse för hur orientering, kommunikation och självständighet påverkas, och blev en naturlig ingång till samtal om behov av ledsagning, tillgänglig information, trygg miljö och rätt kompetens inom vård och omsorg. Kunskapen om den vit-röda käppens betydelse visade sig vara låg, även bland personer med egen kombinerad syn-, och hörselnedsättning, vilket ytterligare understryker behovet av en stark intressepolitiskt organisation samt fortsatt informations- och påverkansarbete mot politiken, mot utredare och mot beslutsfattare.

I montern fördes även många samtal med andra organisationer, vård- och omsorgsaktörer, patientföreningar, företag och politiska företrädare. Fokus låg på tillgänglighet i Region Stockholms verksamheter, särskilt för äldre med kombinerad syn- och hörselnedsättning, och på vikten av teckenspråkig och kommunikativt tillgänglig personal, fungerande hjälpmedel, digital inkludering och ett tryggt bemötande.

Genom närvaron på Seniorfestivalen på Stockholmsmässan i Älvsjö stärkte FSDB Stockholm Gotland sin synlighet i regionen och kunde på ett konkret och upplevelsebaserat sätt bidra till ökad kunskap om dövblindas situation samt till dialog och påverkan för ett mer tillgängligt samhälle för äldre med dövblindhet.

Unity Expo

SIMA Folkhögskola ordnade tillsammans med Stockholms Dövas Förening och Stockholms Dövas Ungdomsråd en mässa, Unity Expo, i Stockholm för andra året i rad.

Meningen med expo är att visa hur många tjänster och möjligheter som finns för teckenspråkiga i Stockholm. Meningen är också att olika teckenspråkiga verksamheter ska träffas och få kunskap om varandra och skapa en "unity".

Föreningen deltog med ett eget utställningsbord/monter och lockade många besökare. Pariya Pooladvand, dövblind konstnär, ställde ut sin fantastiska konst som belyser personer med dövblindhets vardag.

Järvaveckan

FSDB besökte Järvaveckan med en trupp från styrelsen.

Trots flera års påpekanden är fortfarande tillgängligheten att komma till platsen en stor brist.

Vi besökte olika utställare och berättade om FSDB och vår påverkansarbete och delade ut vårt informationsmaterial.

Insiktsutbildningar

Föreningen genomförde en insiktsutbildning för personalen från Vuxenutbildningscentrum. Först genomfördes utbildningen i vår egen lokal där vi informerade om dövblindhet samt fick de prova på fingerad optik och ha hörlurar på sig för att få en förståelse hur det är att ha nedsatt syn och hörsel.

Nästa steg var att vi besökte dem på Rosenlundsgatan för att genomföra en tillgänglighetstest över deras kundyta och mottagningsenhet. Vi lämnade tips på vad man ska tänka på gällande fysisk tillgänglighet och hur man placerar möbler, papperskorgar, blommor etc.

Även hur en person med dövblindhet ska kunna hitta direkt i lokalen utan olika hinder.

Föreningen har under året haft samarbete med Stockholms Universitets tolkutbildning där tolkstuderanter fått möjligheter att praktisera i vår verksamhet. Studenterna har fått möjlighet att auskultera, prova på att dövblindtolka, syntolka och ledsaga våra deltagare. Vi ser detta som en oerhört viktig del i deras utbildning och är stolta över att vi kunnat erbjuda denna möjlighet för våra framtida dövblindtolkar.

Föreningen fick även besök av en klass som gick på gymnasiet i Kulturama och som hade teckenspråk som tillval.

Vi informerade om dövblindhet samt fick de prova på fingerad optik och ha hörlurar på sig för att få en förståelse hur det är att ha nedsatt syn och hörsel.

Slutord

När vi nu når slutet av denna verksamhetsberättelse står det klart att 2025 inte var ett år som bara passerade – det var ett 2025 som prövade, krävde och utvecklade oss alla.

FSDB Stockholm Gotland har fortsatt vara både röst, mötesplats och drivkraft i ett samhälle där tillgänglighet fortfarande alltför ofta måste påtalas, förklaras och försvaras.

Under året har vi förenat påverkansarbete med gemenskap, struktur med engagemang och envishet med samverkan. Frågor om tolktjänst, färdtjänst, ledsagning, arbetsmarknad, hälsa och kommunikation har haft olika uttryck, men samma kärna: rätten till delaktighet och ett värdigt liv på jämlika villkor.

Arbetet har stundtals varit krävande. Men som Albus Dumbledore, Hogwarts rektor i Harry Potters säregna värld, påminner oss

“Lycka kan finnas även i de mörkaste tider, om man bara minns att tända ljuset.”

För oss har detta ljus varit gemenskapen, kunskapen och viljan att fortsätta – tillsammans.

Så möts vi igen, vid slutet av 2026, med fler erfarenheter än när vi började, med fortsatt skärpa i vårt uppdrag och med blicken riktad framåt.

Arbetet tar inte slut här – det tar ny form.

- Alex Boije, ordförande

Stockholm - Gotland

